1890
ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ
ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ
εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα Λεπ. 10
ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ
Ἐσωτερικοῦ Ἐτησία δρ. 5.—Ἑξάμηνος δρ. 3
Ἐξωτερικοῦ. » φρ. 8.— » φρ. 4

ΑΓΓΕΛΙΑΙ Ο ΣΤΙΧΟΣ ΔΡ. 1

ΠΩΣ ΕΟΡΤΑΖΟΥΝ ΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΙ
ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΝ

Prosit neujahr! Μὲ ὑγείαν τὸ νέος ἔτος! Διὰ τῆς Λατινογερμανικῆς αὐτῆς φράσεως οἱ Γερμανοὶ συγχαίρουν καὶ συγχαίρονται τὴν πρώτην τοῦ ἔτους. Ὅσοι ἐξ αὐτῶν ἐπιθυμοῦν νὰ ἴδουν τὴν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνάντησιν τοῦ Παλαιοῦ καὶ Νέου Ἔτους πρέπει νὰ περιμένουν τὰ μεσάνυκτα ὡς ἀπαραίτητον σύντροφον ἔχοντες κύπελλα πλήρη πωντς. Πρὸ μιᾶς ἑβδομάδος οἱ Τεύτονες περιχαρεῖς συνηθροίζοντο περὶ τὸ ὡραιότατον καὶ ἀνθοστεφανωμένον Χριστουγεννιάτικον δένδρον. Καὶ μετὰ τὰς δύο ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων οὐχὶ ἄνευ ὀλιγωτέρας ἀνυπομονησίας περιμένουν τὴν ἡμέραν τοῦ Ἁγίου Σιλβέστρου, τὴν τελευταίαν δηλονότι τοῦ Παλαιοῦ καὶ παραμονὴν τοῦ Νέου Ἔτους. Τὸ δεῖπνον τῆς παραμονῆς ἀποτελεῖται γενικῶς ἀπὸ στρείδια ἢ κυπρίνους ἀλὰ πολονὲζ βρασμένους διὰ ζύθου. Τὸ αὐγοτάραχο, τὸ ὁποῖον ἐμπερικλείουν αὐτὰ τὰ ψάρια ἔχει ἰδιαιτέραν ὅλως σημασίαν διὰ τοὺς Γερμανούς. Ἐπικρατεῖ δημώδης πεποίθησις ὅτι ὅσο περισσότερον φάγουν ἀπὸ αὐτὸ τὸ αὐγοτάραχον τόσον περισσότερον χρῆμα θὰ εἰσρεύσῃ εἰς τὸ θυλάκιον τῆς οἰκογενείας κατὰ τὸ Νέον Ἔτος. Μετὰ τὸ δεῖπνον σερβίρεται τὸ πώντς, μαζὺ μὲ προκλητικὰς τηγανίτας. Καὶ οὕτω ἀρχίζει τὸ προμεσονύκτιον γλέντι τῶν Γερμανῶν οἱ ὁποῖοι κατὰ τὰς μέχρι τῆς δωδεκάτης ὥρας προσπαθοῦν νὰ διεισδύσουν εἰς τὸ μυστήριον καὶ τὸ σκότος τοῦ ἐπερχομένου καλπάδην Ἔτους καὶ διίδουν φῶς εἰς τὴν μέλλουσαν τύχην των. Διὰ τὰ παιδιὰ αἱ ἑορταὶ καὶ αἱ πανηγύρεις καὶ αἱ διασκεδάσεις ἔληξαν μαζὺ μὲ τὰ Χριστούγεννα. Αὐτὰ τώρα ἐξηντλημένα κοιμοῦνται ἥσυχα ἐπὶ τῶν μαλακῶν στρωμάτων των, ἐνῷ οἱ μεγάλοι — ἡ σειρά των τώρα — ἀφίνονται ἡδονικῶς εἰς τὰς τέρψεις τῶν χαρτομαντικῶν καὶ μαγικῶν παιγνίων. Τὰ χαρτιὰ καὶ ἡ «μολυβδομαντεία» παίζουν τὸν μεγαλείτερον ρόλον. Μολυβένια κομμάτια ἀναλύονται, ἡ μολυβένια μάζα κατόπιν χύνεται εἰς τὸ ὕδωρ καὶ οἱ θέλοντες νὰ διαγνώσουν τὴν τύχην τους μετὰ ζωηρᾶς ἀνυπομονησίας καὶ ἀνησυχίας συνωθοῦνται περὶ τὴν τράπεζαν διὰ νὰ ἴδουν ποῖον σχῆμα ἢ ποίαν μορφὴν θὰ λάβῃ ὁ ἐν τῷ ὕδατι μόλυβδος, διότι ἐκ τοῦ τοιούτου ἢ τοιούτου σχήματος καὶ τῆς τοιαύτης ἢ τοιᾶσδε μορφῆς ἐξαρτᾶται καὶ ἡ ἀπάντησις ἥτις θὰ δοθῇ εἰς ἕκαστον καὶ ἑκάστην. Διὰ τοῦτο χρειάζεται εἰς κάθε συναναστροφὴν καὶ ἐξησκημένος πολὺ ὀφθαλμὸς περὶ τὰ τοιαῦτα.

Ἐὰν αἴφνης νεαρὰ κόρη τύχῃ νὰ διακρίνῃ τὸ σχῆμα Ἐκκλησίας ἀμέσως ἐξάγει ἐκ τούτου ὅτι πρὸ τῆς λήξεως τοῦ νέου ἔτους θέλει νυμφευθῆ, ἐὰν τοὐναντίον ἴδῃ πλοῖον τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ τύχη της εἶνε βαθειὰ ἀκόμη ὑπὸ τὰ κύματα. Νεαρὰ σύζυγος οὐχὶ σπανίως συμβαίνει νὰ διακρίνῃ κούνιαν εἰς τὴν μολυβδένιαν μάζαν, καὶ μετ' ἐρυθήματος χαρᾶς ἐννοεῖ ὅτι αἱ ἐλπίδες της νὰ γείνῃ μήτηρ ταχέως θέλουν πραγματοποιηθῆ. Ἐὰν σχηματισθῇ στρογγυλὸς καὶ ἄμορφος βῶλος ἐξηγεῖται ὡς κεραυνὸς τοῦ Διός, προάγγελος δυστυχήματος, ἐνῷ τὸ σκιαγράφημα ἑνὸς χοίρου προμηνύει εὐτυχίαν. Ὁ ἐλέφας σημαίνει διὰ τὴν γυναῖκα ὅτι θὰ ὑπανδρευθῇ ἀργά, ἐνῷ ἡ μορφὴ ὄνου δηλοῖ ὅτι ἡ γυνὴ θὰ εἶνε οἰκονόμος μέχρι φιλαργυρίας σχεδόν. Τὸ κουνέλι ἐξηγεῖται ὅτι δύο βαπτίσεις θὰ γείνουν εἰς τὸ σπῆτί της, καὶ ὁ λέων ὅτι ἡ γυνὴ θὰ νυμφευθῇ πλούσιον ἄνδρα. Ἐὰν διακρίνεται μουσικὸν ὄργανον σημεῖον ὅτι τὸ σχετικὸν πρόσωπον θὰ κληρονομήσῃ καλὴν περιουσίαν, καὶ τὸ σχῆμα τοῦ κοφίνου εἰς τὸ λυωμένο μολύβι μακρὰν τοῦ νὰ κάμῃ δυστυχῆ τὸν ἐρωτῶντα προληπτικὸν τοῦ ὑπόσχεται μακρὸν βίον.

Ἀλλ' ἐνῷ οἱ οἰκοδεσπόται καὶ αἱ οἰκοδέσποιναι καὶ ἡ συντροφιές των καταγίνονται ἐν τῇ δεισιδαιμονίᾳ των εἰς τὰ εὐχάριστα αὐτὰ καὶ τερπνὰ παίγνια ροφῶντες τὸ πώντς, προμαντεύοντες τὸ μέλλον των καὶ ἀναμένοντες τὴν δύσιν τοῦ παλαιοῦ καὶ τὴν ἀνατολὴν τοῦ νέου χρόνου, οἱ ὑπηρέται καὶ αἱ ὑπηρέτριαι ρίχνουν καὶ αὐτοὶ τὰ χαρτιὰ διὰ νὰ ἴδουν ἂν οἱ ἀγαπητικοί των θὰ τὰς ὑπανδρευθοῦν, καὶ ἂν τοὺς ἀγαποῦν ἡ ἀγαπητικιές των!

Καὶ ἡ ὥρα οὕτω παρέρχεται εὐχάριστος καὶ εὐφρόσυνος μέχρις οὗ τοῦ κώδωνος σημαίνοντος μεσάνυκτα χαιρετίσουν ἀλλήλους μὲ τὴν περιβόητον φρᾶσιν. Prosit neujarh. Μὲ ὑγείαν τὸ νέον ἔτος!

Εἰς προηγούμενα ἔτη κατὰ τὰς μικρὰς ὥρας τῆς πρώτης τοῦ ἔτους εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Πρωσσικῆς πρωτευούσης συνέβαινον χονδροειδεῖς ἀστεϊσμοὶ μεταξὺ τῶν διαβατῶν, καὶ ἡ ἀστυνομία εἶχε σκοτοῦρες τὴν νύκτα ἐκείνην. Αἴφνης ἦτο πολὺ τολμηρὸν δι' ἕνα νὰ θελήσῃ νὰ διασχίσῃ τὴν «Λίνδεν» ἢ ἄλλην κεντρικὴν ὁδὸν φέρων ὑψηλὸν ὡς καπνοδόχον πῖλον. Τὸ ὀλιγώτερον, ὁ πῖλός του θὰ ἐκυλίετο χαμαὶ ἐνῷ ὁ κάτοχός του θὰ εὕρισκε κυριολεκτικῶς τὸν μπελᾶ του μέχρις οὗ κατώρθωνε νὰ φύγῃ κακὴν κακῶς.

Εἰς τὴν Δρέσδην τὰ πράγματα εἶνε ἡσυχώτερα. Ἐκεῖ ὁ κόσμος διασκεδάζει ἡσύχως τραγουδῶν καὶ πίνων εἰς τὰ σπίτια του καὶ οἱ διαβάται δύνανται ἀφόβως νὰ διασχίζουν τὰς ὁδοὺς ἐκφωνοῦντες πρὸς ἀλλήλους μόνον τὸ «Εὐτυχὲς τὸ νέον ἔτος» κραυγάζοντες δὲ καὶ ᾄδοντες, ἐνῷ οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν ἠχοῦν μελῳδικῶς καλοῦντες τὸν κόσμον εἰς τὴν λειτουργίαν τὴν μιάμισυ μετὰ τὰ μεσάνυκτα.

Ἄλλη συνήθεια τῶν Γερμανῶν εἶνε ἡ ἀνταλλαγὴ συγχαρητηρίων δελταρίων πολυχρώμων εἰκονιζόντων διαφόρους ἀλληγορικὰς παραστάσεις. Ἑκατοντάδες χιλιάδων τοιούτων ἀνταλλάσσονται, καὶ διὰ τὴν εὐκολίαν καὶ ταχύτητα τῆς διανομῆς καλοῦνται στρατιῶται διὰ νὰ βοηθήσουν τὸν οἰκεῖον ὑπάλληλον εἰς τὴν διανομὴν τῶν λαϊκῶν αὐτῶν συγχαρητηρίων δελταρίων. Εἶνε ὅμως παράξενον ὅτι τῆς περιστάσεως αὐτῆς ἐπωφελοῦνται ἄνθρωποι ἀγροῖκοι καὶ ποταποὶ διὰ νὰ ἐκδικηθοῦν τοὺς ἀντιπάλους των ἢ τοὺς ἐχθροὺς μεταξὺ ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἀποστέλλοντες δελτάρια περιέχοντα εἰκονικὰς παραστάσεις ἢ γελοιογραφίας καὶ λέξεις τοῦ ἀχρειοτέρου εἴδους.

Ἀλλ' οἱ Γερμανοὶ τὴν πρωτοχρονιὰν δὲν λησμονοῦν ὅτι εἶνε ἡ κατ' ἐξοχὴν ἡμέρα τῶν δώρων. Ὁ ὀψοκομιστὴς τῆς οἰκίας, ὁ ἐφημεριδοπώλης, ἢ ἡ ἐφημεριδοπῶλις, διότι ἐκεῖ τὰ κορίτσια πωλοῦν καὶ ἐφημερίδας, ὁ γραμματοκομιστής, τὸ παιδὶ τοῦ γαλατᾶ, τοῦ κρεοπώλου, ὅλοι αὐτοὶ καὶ χίλιοι ἄλλοι τὴν ἡμέραν αὐτὴν δικαιοῦνται νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψει εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς πρωτοχρονιᾶς, τῆς γενικῆς χαρᾶς καὶ εὐτυχίας.

Καὶ οἱ Γερμανοὶ πάντοτε φιλοδωροῦν τοὺς μικροὺς αὐτοὺς συντελεστὰς τῆς κοινωνικῆς ζωῆς καὶ προόδου, ἔχοντες ὑπ' ὄψει ὅτι εἶνε ἡ ἡμέρα τῶν δώρων ἡ πρωτοχρονιά, καὶ ὅτι ἡ πρωτοχρονιὰ ἅπαξ μόνον τοῦ ἔτους κάμνει τὴν ἐμφάνισίν της.

ΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ ΜΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΑΛΑΝΗΣ

Ὅταν ὁ Γαλάνης ἐδημοσίευσε τὰ πρῶτα ἔργα του εἰς ἕνα ἡμερόβιον περιοδικόν,— κάτι ἀτελῆ, ὠχρά, ἄπλαστα ἀκόμη καὶ ἄμορφα σκίτσα, ἀποτελοῦντα δι' αὐτὸν ὡσεὶ τὸ πρῶτον δειλὸν κοκορικό, τὸ ἀσθενὲς εἰσέτι καὶ λιπόψυχον, πετειναρίου δοκιμάζοντος κατὰ πρώτην φορὰν τὴν φωνήν του,— ὅλοι ὅσοι ἠδυνήθησαν νὰ μαντεύσουν πίσω εἰς τὰς ἀσταθεῖς καὶ πλήρεις δισταγμῶν γραμμάς του μίαν πρώτην πνοὴν ταλάντου πνιγομένου εἰσέτι καὶ ἀσφυκτιῶντος εἰς τὸ χαῶδες καὶ ἀκατάσκευον, εἶπον μετὰ πεποιθήσεως:

— Δίχως ἄλλο αὐτὸ τὸ παιδὶ φαίνεται νὰ ἔχῃ ταλάν. Θὰ προοδεύσῃ!

Ἔκτοτε παρῆλθον μόλις τρία ἔτη. Ἡ δὲ πρόρρησις ἐπηλήθευσε κατὰ γράμμα. Καὶ τὸ τάλαντον τοῦ Γαλάνη ἐξεκολάφθη, ἀπεκαλύφθη, ἀνεπτύχθη, ἠστραπηβόλησε, ἐγεννοβόλησε, παράγαγε.

*
* *

Οἵα ζωὴ καὶ οἷος καλλιτεχνικὸς ὀργασμὸς εἰς ἐκεῖνο τὸ ἰσχνόν, τὸ σκελετῶδες, τὸ εὐθυτενές, τὸ τετράγωνον σῶμα, μὲ τὰ μακρὰ μήδεια ὦτα καὶ τὴν πτηνοειδῆ μορφήν, ἥτις ἐξωτερικῶς δὲν δεικνύει τίποτε ἄλλο εἰμὴ μίαν ἀφέλειαν γαλιοῦ, μίαν μακαριότητα χήνας κουρνιασμένης ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ποδός της! Ὁ Γαλάνης εἶνε σπάνιος παρ' ἡμῖν τύπος παραγωγικοῦ καλλιτέχνου. Σκορπίζει παντοῦ,—ὡς μέγας σπάταλος, ἀσωτεύων ἀλύπητα τὸ τάλαντον ποῦ τοῦ ἐδώρησεν ἡ φύσις, — τὰ ἐμπνευσμένα, τὰ εὔγραμμα, τὰ κομψά, τὰ χαρίεντα προϊόντα τοῦ χρωστῆρός του. Οἱ τόμοι τῆς πρωϊνῆς «Ἀκροπόλεως», εἰς τοὺς ὁποίους ἔχυσε μέχρι τοῦδε τόσον σφρῖγος ἐκ τοῦ πληθωρικοῦ ταλάντου του, καὶ τὰ φύλλα τῆς «Ἑσπερινῆς» καὶ τὰ φύλλα τῆς «Κυριακάτικης», καὶ ὅλα τὰ ἔκτακτα φύλλα, ἅτινα ἐκδίδει κατὰ τὰς ἑορτὰς ἡ «Ἀκρόπολις», καὶ αἱ σατυρικαὶ ἐφημερίδες μας καὶ τὰ περιοδικὰ καὶ τὰ εὔθυμα καὶ ἐλαφρὰ ἡμερολόγια, γέμουν ἀπὸ ἔργα του. Καὶ ἡ πρωτοτυπία τοῦ Γαλάνη, μία πρωτοτυπία ἥτις σὺν τῷ χρόνῳ θὰ τὸν ἀναδείξῃ εἰς πρώτου μεγέθους ἀστέρα ἐν τῷ καλλιτεχνικῷ στερεώματι τῆς Ἑλλάδος, ἔγκειται κυρίως εἰς τὸ μὴ μονομερές, τὸ μὴ περιωρισμένον τῆς τέχνης του· ἡ ἔμπνευσίς του, ἀντιθέτως πρὸς ἄλλους παρ' ἡμῖν ζωγράφους, ἀγκαλιάζει ὅλα τὰ εἴδη τῆς τέχνης, καὶ τὸ τάλαντόν του, τάλαντον γενικὸν καὶ καθολικόν, ὑπόσχεται νὰ τὸν ἀναδείξῃ μίαν ἡμέραν μέγαν ὄντως καὶ ὑπέροχον καὶ εἰς τὰς σοβαρὰς καὶ ἐμπνευσμένας συνθέσεις καὶ εἰς τοὺς μεγάλους πίνακας καὶ εἰς τὰ πορτραῖτα καὶ εἰς τὰς illustrations τῶν βιβλίων καὶ εἰς τὰς γελοιογραφίας καὶ εἰς τὰ σκίτσα καὶ εἰς αὐτὰς ἀκόμη τὰς affiches.

Εἰς ὅλα αὐτὰ τὰ εἴδη, ἂν καὶ τόσον μικρὸς ἀκόμη, μολονότι χθὲς ἀκόμη κατέλιπε τὰ γυμνασιακὰ θρανία,— εἶνε μόλις δέκα ἐννέα ἐτῶν,— ὁ κομψὸς καὶ ἐμπνευσμένος χρωστὴρ τοῦ Γαλάνη ἔχει φέρει εἰς φῶς ἔργα πρώτης δυνάμεως, ἔργα εἰς τὰ ὁποῖα διαφαίνεται κινούμενον καὶ παλλόμενον τὸ δαιμόνιον μιᾶς μελλούσης καλλιτεχνικῆς μεγαλοφυΐας.

Καὶ σήμερον ἀκόμη, ὅτε τὸ τάλαντόν του διατρέχει εἰσέτι τὸ εὐοίωνον καὶ εὔελπι στάδιον τῆς ζυμώσεως καὶ τῆς ἀναπτύξεως, δὲν ἔχομεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἄλλον γελοιογράφον ἀπὸ τὸν Γαλάνην· ἐννοοῦμεν ἀληθῆ, σωστόν, τέλειον καλλιτέχνην γελοιογράφον· ἀφ' ὅτου κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐχαλαρώθη κάπως ἡ παραγωγὴ τοῦ κ. Θέμου Ἀννίνου, αὐτὸς κατὰ τὴν κοινὴν ὁμολογίαν κατέχει τὰ σκῆπτρα ὡς γελοιογράφος τῆς πολιτικῆς καὶ ἰδίως τῆς κοινωνικῆς παρ' ἡμῖν κινήσεως, εἶνε ὁ μόνος καὶ μοναδικὸς ἡγεμὼν τοῦ γέλωτος καὶ τῆς εὐθυμίας, μὲ τὰς ἀμιμήτους ἐκείνας ἐξελίξεις του καὶ τὰς ἁβρὰς γραμμάς του, αἵτινες ὑπενθυμίζουν κάτι τι ἀπὸ τὸ στιβαρὸν τάλαντον τοῦ Καραντὰς καὶ τοῦ Φορκίν. Τίς δὲν ἐνθυμεῖται ἀκόμη τὴν ἀπαράμιλλον ἐκείνην γελοιογραφίαν τῶν γερουσιαστῶν τοῦ Κάτω Ζαχαράτου, τὴν παροιμιώδη πλέον καὶ ἱστορικήν, τὴν τόσον ἔξυπνην καὶ τόσον χαριτωμένην, ἥτις διέστειλεν ἐξ εὐθυμίας τὰ χείλη ὅλων τῶν Ἑλλήνων; Τὸ δὲ ἰσχυρὸν καὶ ἀναμφισβήτητον γελοιογραφικὸν τάλαντόν του, τὸ ὁσημέραι ἀναπτυσσόμενον καὶ ἀνδρούμενον, ὑπερέβη τὰ στενὰ ὅρια τῆς Ἑλλάδος, ἀναγνωρισθὲν ἐπισήμως καὶ ἐν Εὐρώπῃ, ὅπου μεγαλοφυεῖς τοῦ γέλωτος ἱερεῖς, οἷος ὁ Καραντὰς καὶ οἷος ὁ Φοραίν, ἔθηκαν εἰς αὐτὸ τὴν σφραγῖδα τῆς αὐθεντίας των. Εἰς ἕνα διεθνῆ γελοιογραφικὸν διαγωνισμὸν τῆς παρισινῆς «Ἐφημερίδος», οὗτινος κριταὶ ἦσαν οἱ διαπρεπέστεροι καλλιτέχναι τῆς Γαλλίας, ὁ Γαλάνης, μεταξὺ τόσων ἄλλων ξένων συναγωνιστῶν, μεταξὺ τόσων Γάλλων καλλιτεχνῶν καὶ τόσων Ἄγγλων καὶ τόσων Ἰταλῶν καὶ τόσων Ἱσπανῶν καὶ τόσων Ἀμερικανῶν, ἦλθε δέκατος ἐπιτυχών, κριθεὶς ἄξιος βραβεύσεως, καὶ τὸ ὄνομά του ἔτυχεν εὐφημοτάτης μνείας εἰς τὰς στήλας τῆς ἐφημερίδος ἐκείνης.

*
* *

Ὁ Γαλάνης μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν πρωτοτυπεῖ ἀκόμη καὶ κατὰ τοῦτο· δύναται νὰ καυχηθῇ ὅτι εἰσάγει καὶ καλλιεργεῖ πρῶτος εἰς τὴν Ἑλλάδα δύο εἴδη τῆς τέχνης του ἐντελῶς παραμεληθέντα μέχρι τοῦδε ἀπὸ τοὺς ἄλλους συναδέλφους του· τὰς illustrations τῶν βιβλίων καὶ τὰς affiches· εἴδη ἅτινα σήμερον ἐν Εὐρώπῃ θεωροῦνται ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων καὶ γνησιωτέρων τῆς καλλιτεχνίας, ἐξυψωθέντα εἰς ἀνέφικτον περιωπὴν ἀπὸ καλλιτέχνας ὡς ὁ Μυχὰ καὶ ὁ Μπάκ. Εἶνε καὶ τοῦτο μία ἀπόδειξις τῆς μεγάλης πρωτοτυπίας καὶ τῆς καθολικότητος τῆς ἰδιοφυΐας του. Χάρις εἰς αὐτὸν ἠδυνήθη ἡ «Ἀκρόπολις» ν' ἀναγγείλῃ τὰς διαφόρους κατὰ καιροὺς ἐκτάκτους ἐκδόσεις της μὲ τὰς κομψοτέρας, τὰς ὡραιοτέρας τῶν εἰκονογραφημένων ρεκλαμῶν. Τὴν δὲ δύναμιν τοῦ νεαροῦ καλλιτέχνου ὡς illustrateur, δύναμιν ἥτις τόσα ὑπόσχεται διὰ τὸ μέλλον καὶ εἰς τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς τέχνης, τὴν φωνάζουν καὶ τὴν ἐξαγγέλλουν καὶ τὴν ἀποκαλύπτουν αἱ ὡραῖαι καὶ ἐμπνευσμέναι εἰκόνες μὲ τὰς ὁποίας στολίζει τὰ διηγήματα τῆς «Κυριακάτικης», μολονότι τόσον κακοποιοῦνται ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ πιεστήρια.

Προχθὲς ἀκόμη, εἰς τὸ χριστουγεννιάτικον φύλλον μας, αἱ εἰκόνες τοῦ «Γολγοθᾶ», τοῦ διηγήματος τοῦ κ. Τοπάλη μᾶς παρουσίασαν κάτι τι ἀμυδρῶς ὑπενθυμίζον τὴν δύναμιν τοῦ χρωματισμοῦ καὶ τὴν δύναμιν τῆς φαντασίας καὶ τὸ ὕφος τῆς ἐξάρσεως τοῦ μάγου Ντορέ, εἰκονογραφοῦντος τὸν Δάντην ἢ τὸν Μίλτωνα, καὶ αἱ εἰκόνες τοῦ διηγήματος τοῦ κ. Ἀσπρέα, «Τὸ Σκυλὶ τοῦ Σκοτωμένου», ἐκρίθησαν γενικῶς παρ' ὅλων ὡς τέλεια κομψοτεχνήματα, δεικνύοντα τί θὰ γίνῃ ὁ Γαλάνης εἰς τὸ μέλλον καὶ ὡς illustrateur, καὶ εἰς τὸ εἶδος αὐτὸ ὅπερ εἶνε ἐκ ἓν τῶν πολλῶν ἅτινα ἀποτελοῦν τὸ πολυσύνθετον τάλαντόν του.

*
* *

Οἵα δὲ γοητεύουσα χάρις, οἵα αἰθεριότης, οἵα εὐστροφία, οἵα κομψότης γραμμῶν! Τὸ λέγομεν ἄνευ ὑπερβολῆς. Ὁ Γαλάνης εἶνε ὁ παρισινώτερος τῶν νέων καλλιτεχνῶν μας. Καὶ ὅμως δὲν ἔχει πατήσει ἀκόμη εἰς τὸ Παρίσι. Καὶ ὅμως εἶνε αὐτοδίδακτος, ὅπως πᾶσα ἀληθὴς ἀξία, ὅπως ὅλα τὰ γνήσια καὶ μεγάλα καὶ ἔμφυτα τάλαντα. Ἂν θέλετε μάλιστα, δὲν ἔχει φοιτήσει οὔτε εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον. Τὸ ἀμύστακον ἀκόμη αὐτὸ παιδί, τὸ μόλις δεκαεννεατές, εἶνε αὐτοδημιούργητον, δὲν ἐγνώρισε κανένα διδάσκαλον μέχρι τοῦδε, γέννημα καὶ θρέμμα τῆς ἰδιοφυΐας μὲ τὴν ὁποίαν τὸ ἐπροίκισεν ἡ φύσις. Ἐξεμαιεύθη καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὴν «Ἀκρόπολιν», εἰς τὰς στήλας τῆς ὁποίας τόσα τάλαντα ἐξεκολάφθησαν καὶ ἀνεπτύχθησαν. Ἀλλ' οὐδεὶς ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα κατέχει ὅσον αὐτὸς τὸ μυστήριον τῶν ὡραίων γραμμῶν, τῶν λεπτῶν ἐμπνεύσεων, αἵτινες ἀποπνέουν μίαν χάριν ὅλως παρισινήν, μίαν ἁβρότητα ἐντελῶς καινοφανῆ διὰ τὸν καλλιτεχνικὸν κόσμον τῆς Ἑλλάδος. Ἡ κομψότης πρὸ παντὸς διακρίνει τὰ ἐλαφρὰ ἔργα τοῦ Γαλάνη, τὰ ἔργα τῆς στιγμῆς. Κομψότης ἐμπνεύσεως καὶ κομψότης ἐκτελέσεως, κομψότης συλλήψεως καὶ κομψότης πέννας.

Νομίζει κανεὶς ὅτι μᾶς ἦλθε μόλις τώρα ἀπὸ τὸ Παρίσι. Μεταφέρει τὸ Παρίσι εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀποκαλύπτων νέους ὁρίζοντας, μόλις ἀνατέλλοντας ἐν τῷ προσώπῳ του, διὰ τὴν Ἑλληνικὴν καλλιτεχνίαν. Εἶνε ἡ προσωποποίησις τῆς κομψότητος, ἡ κομψοποίησις παντὸς ὅ,τι περιπίπτει εἰς τὴν πένναν του. Οὐδεὶς ὡς αὐτὸς ἠξεύρει νὰ σχεδιάζῃ ἓν τόσον κομψὸν ἐξώφυλλον βιβλίου, μίαν τόσον κομψὴν ἐπιγραφήν, ἕνα τόσον κομψὸν πορτραῖτο τῆς στιγμῆς, ἕνα τόσον κομψὸν τίτλον, μίαν τόσον κομψὴν γυναῖκα, ἕνα τόσον κομψὸν σκίτσο, μίαν τόσον κομψὴν καρικατοῦραν. Πρέπει νὰ τὰ ἴδητε εἰς τὸ πρωτότυπον τὰ μικρὰ αὐτὰ καλλιτεχνήματα, τὰ στρεβλονόμενα καὶ σφαγιαζόμενα ἀσπλάγχνως ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ πιεστήρια καὶ τὰ ἀτελῆ τυπογραφικὰ μέσα ἅτινα διαθέτομεν ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ νὰ ἐμποτισθῆτε ἀπὸ κομψότητα, νὰ χορτάσητε ἀπὸ κομψότητα, νὰ ἀπολαύσητε καὶ νὰ θαυμάσητε τὴν κομψότητα μέχρι τῆς τελειοτέρας ἐκδηλώσεώς της.

Οἵα δὲ ἀμερικανικὴ ταχύτης ἐκτελέσεως, ἐνδεικτικὴ τῆς ζωῆς τοῦ ταλάντου τὸ ὁποῖον διαθερμαίνει καὶ φλογίζει τὸν νεαρὸν καλλιτέχνην! Εἰς ἔργα, διὰ τὰ ὁποῖα ἄλλοι θὰ εἰργάζοντο ἡμέρας, αὐτὸς ἀφιεροῖ μόλις ὀλίγας ὥρας, κάποτε καὶ ὀλίγα λεπτά. Δύναται νὰ σᾶς χαράξῃ τὸ πολυπλοκώτερον καὶ μᾶλλον πολυσύνθετον καὶ πολυποικιλώτερον σκίτσο ἐντὸς ἡμισείας ὥρας. Ἀρκεῖ ἅπαξ νὰ συλλάβῃ τὴν ἰδέαν. Καὶ τότε ἡ ἐκτέλεσις εἶνε χειμαρρώδους πλέον εὐκολίας, ζήτημα ὀλίγων στιγμῶν. Ἀκόμη προχθὲς τὰ Χριστούγεννα ἐθαυμάσθη γενικῶς εἰς τὴν «Ἀκρόπολιν» καλλιτεχνικώτατος τίτλος, μία σύνθεσις παριστῶσα τὴν Παρθένον κρατοῦσαν τὸ θεῖον βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας της ἐν τῷ μέσῳ πλαισίου ἐξ ἀνθέων, ἐνῷ δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν μικροὶ ἄγγελοι ἀνέτεινον τὰς χεῖράς των καὶ ἐτάνυον τὰς λευκὰς πτέρυγάς των ἐν ἀφώνῳ λατρείᾳ πρὸς τὸ γλυκὺ καὶ παρήγορον ζεῦγος. Ὁ τίτλος παρηγγέλθη ὑπὸ τῆς διευθύνσεως τῆς «Ἀκροπόλεως» τέσσαρας ἡμέρας πρὸ τῶν Χριστουγέννων· ἀλλ' ὁ Γαλάνης τὸν παρημέλησε μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς,— ὁ μικρὸς ἔχει τὸ ἐλάττωμα νὰ εἶνε ὑπερμέτρως ἡδονιστὴς καὶ ἀναβλητικός,— καὶ τὸ μεσημέρι τῆς παραμονῆς οὔτε κἂν εἶχε σκεφθῆ ἀκόμη νὰ τὸν ἀρχίσῃ· τότε τοῦ ἐζητήθη· ἐν διαστήματι ἡμισείας ὥρας, ὁ ὡραῖος ἐκεῖνος τίτλος, ὁ τόσος ἁβρὸς καὶ τόσον γλυκὺς καὶ τόσον παρήγορος τὴν ἔμπνευσιν, μὲ τὴν ἄμεμπτον χάριν καὶ τὴν δροσερότητα τῶν γραμμῶν του, ἐσχεδιάσθη, ἐχαράχθη, ἀντεγράφη, ἐξετελέσθη ἐκεῖ ἐκ τοῦ προχείρου καὶ παρεδόθη πανέτοιμος εἰς τὸ τσιγκογραφεῖον. Καὶ ὅμως εἶχε ἐργασίαν καὶ ὅμως ἦτο ἓν μικρὸν ἀριστούργημα, διὰ τὸ ὁποῖον ἄλλοι θὰ κατηνάλισκον τοὐλάχιστον μίαν ἡμέραν.

*
* *

Ὁ Γαλάνης εἶνε προωρισμένος νὰ καταλάβῃ ὑπέροχον θέσιν εἰς τὴν καλλιτεχνίαν καὶ νὰ τιμήσῃ τὸ ὄνομα τῆς πατρίδος του, τὸ λέγομεν μετὰ πεποιθήσεως. Τὸ ἀποδεικνύει ἡ τόσον εὐοίωνος ἀρχὴ τοῦ σταδίου του, ἡ μέχρι τοῦδε παραγωγή του, ἥτις εἰς ζύμωσιν ἀκόμη διατελοῦσα, ἔχει τὴν ἀξίαν της ὄχι τόσον ὡς ἐργασία παρόντος, ὅσον ὡς ὑπόσχεσις μέλλοντος, ἢ διὰ νὰ εἴμεθα ἀκριβέστεροι, ὡς βεβαιότης μέλλοντος, ὡς ἡ πρώτη χαραυγὴ ἰδιοφυΐας ἥτις μίαν ἡμέραν θὰ διαλάμψῃ ἐκθαμβωτικῶς, ἐξερχομένη τῶν στενῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος. Περὶ τούτου δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ καμμία ἀμφιβολία διὰ τοὺς παρακολουθοῦντας προσεκτικῶς τὴν δρᾶσιν τοῦ νεαροῦ καλλιτέχνου.

Μόνον εἰς τοὺς τυφλοὺς ἠμπορεῖ νὰ εἶνε ἀόρατον τὸ μέγα καὶ ἰσχυρὸν τάλαντόν του καὶ τὸ ὁποῖον ὑπάρχει ἀληθῶς καὶ εἶνε τόσον μᾶλλον βέβαιον, ὅσον ὁ Γαλάνης εἶνε ἀκόμη μικρός, ὅσον εἶνε αὐτοδίδακτος, μὴ ὁδηγηθεὶς παρ' οὐδενὸς ἀπολύτως, ὅσον ἐλάχιστος χρόνος τὸν χωρίζει ἀκόμη ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἔκαμε τὴν πρώτην ἐμφάνισίν του εἰς τὸν καλλιτεχνικὸν κόσμον. Ἐκτὸς ἂν ἡ Μοῖρα τὸν προώρισε νὰ μείνῃ καὶ αὐτὸς καὶ νὰ χαθῇ ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου ἡ καλλιτεχνία ἀσφυκτιᾷ καὶ πνίγεται. Ἀλλ' ἡ Φύσις τὸν ηὐνόησεν ἰδιαζόντως, τὸν ἔλαβεν ὑπὸ τὴν ἔνθερμον προστασίαν της, τοῦ ἐφάνη σχεδὸν μεροληπτικῶς καὶ τρελλὰ σπάταλος, τοῦ ἐδώρησε μὲ τὴν χούφτα τὸ τάλαντον· τὸν προώρισε ν' ἀνεβῇ ὑψηλά, πολὺ ὑψηλά. Ἀλλὰ σὺν «Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει»· ἀφῆκε ὅλα τὰ ἄλλα εἰς τὴν δραστηριότητά του, εἰς τὴν ἐργασίαν του, εἰς τὴν προθυμίαν του, εἰς τὴν φιλοδοξίαν του· εἶνε παιδὶ καὶ ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ τὸν ἐρωτήσωμεν: θὰ θελήσῃ τώρα καὶ αὐτὸς νὰ κουνήσῃ τὸ χέρι του, νὰ ἐργασθῇ συστηματικῶς, νὰ μελετήσῃ βαθειὰ τὴν σοφίαν τῆς ἀρχῆς ὅτι τὸ μέλλον ἀνήκει ἀσφαλῶς εἰς τοὺς ἐργαζομένους, τοὺς ὑπερπηδῶντας τὰ ἐμπόδια, τοὺς ἀνατρέποντας τὰ προσκόμματα; Τί λέγει ὁ μικρὸς ἡδονιστής;

—6.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΑ

Τ' ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Στῆς ψυχῆς μου τ' ἀκρογιάλι
καράβια μὲ κατάμαυρα πανιά,
ριγμέν' ἀπὸ ἀνεμοζάλη,
τὸ κῦμα χτυποδέρνει μ' ἀπονιά.

—

Ξάφνου στὴν καταχνιὰ τοῦ οὐρανοῦ
προβάλλει τῆς ἀγάπης τὸ ἀστέρι
χαρούμενα τραγούδια τοῦ βουνοῦ
μοῦ φέρνει ἔξαφνα τ' ἀγνὸ ἀγέρι...

—

Καράβια καὶ πανιὰ κι' ἀνεμοζάλη
τ' ἀστέρι μὲ τὸ φῶς του ἀφανίζει...
ἥσυχο τῆς ψυχῆς μου τ' ἀκρογιάλι
μὲ τὸ γλυκό του κῦμα μὲ κοιμίζει...

Γ. Α. ΤΖΑΝΝΕΤΑΚΗΣ

ΗΤΑΝ ΓΡΑΦΤΟ ΤΟΥΣ

Ὁ Ἥλιος βασίλεψε.

Πέρα στὸ Μαΐστρο φαίνεται τὸ Ἅγιον Ὄρος σταχτόμαυρο μὲ ροδόχρυση τὴν κορφή.

Πουθενὰ ἀγέρι· καλμα.

Ἡ θάλασσα ἁπλωμένη ὁλόγυρα, ἀκίνητη, χάνεται μακρυά, ἀγκαλιασμένη μὲ τὸν οὐρανό.

Ὁ καπτὰν Νικολῆς στέκει στὴν πρύμη, ὄρθιος, ἀκουμπησμένος ἀπὰ στὴ ράντα καὶ κυττάζει τὸ βασίλεμα μουρμουρίζοντας.

Πέντε μέρες ἔχουν μὲ τὰ πανιὰ ἁπλωμένα. Ἀπὸ τὸ Μπατοῦμ φύγανε στῆς δύω τοῦ Δεκέμβρη καὶ σήμερα ὁ μῆνας βγαίνει. Νὰ παρ' ὁ διάολος. Ἀπὸ τῆς εἴκοσι πιάσανε τὸν Ἅγιο-Στράτη· ἔλεγε κι' αὐτὸς πῶς θἄκανε Πρωτοχρονιὰ στὸ νησί. Καὶ τάχε λογαριάσει μιὰ χαρά. Τρεῖς μέρες φόρτωνε σερμαγιὰ σοῦ λέει ὁ ἄλλος. Πῆρε τὸ πετρέλαιο καὶ πρωὶ πρωὶ ἔκανε πανιά. Παρασκευὴ καὶ Παρασκευὴ δεκαπέντε καὶ Παρασκευὴ εἰκοσιδύω καὶ Παρασκευὴ εἰκοσιεννιὰ καὶ δύο τριανταμία. Ξημερώνει πρώτη ... Μὰ πάλι τί νὰ κάνῃ στὸ νησί. Ἄλλη φορὰ σὰν τέτοιες μέρες τὸν περίμενε ἡ σχωρεμένη μὲ τὴ Στέλα καὶ τὸν Ἀντρίκο. Μὰ τώρα . . . .

Ἔξαφνα τινάχτηκε. Ἐκεῖ ἀπὸ τὸ βουνὸ τῆς Κασσάνδρας ψήλωναν κάτι ἄσπρα σύννεφα· πέρα τὸ νερὸ ἐμαύριζε.

Ὁ Μαΐστρος πῆρε.

— Κωσταντῆ· φώναξ' ὁ καπτάνιος.

Ὁ λοστρόμος ἔτρεξε ἀμέσως.

— Τὸ μαΐστράλι ἔρχεται· τοῦ εἶπε καὶ τοῦ ἔδειξε μὲ τὸ δάχτυλο κατὰ τὴν Κασσάνδρα. Τὸ βλέπεις ; Βόλεψε τὰ πανιά.

Σὲ λίγο τὰ παιδιὰ εἶχαν βολέψει τὰ πανά.

Ἦρθε καὶ τὸ Μαΐστράλι, χυτὸ μὲ τὴ μπουκαδούρα.

Μὰ μία λίξι τὸν κάρρωσε στὴ θέσι του.

Ἡ θάλασσα ἀνατρίχιασε, τὰ πανιὰ γεμίσαν, ἡ ἀντένες ἔτριξαν καὶ τὸ μπρίκι μουνταρίσε.

Ὁ καπτὰν Νικολῆς ἔβγαλε τὴν καπνοσακκοῦλά του καὶ ἔστριψ' ἕνα τσιγάρο. Ἦταν εὐχαριστημένος.

Λασκάδα τώρα κι' ὁ «Ταξιάρχης» πάει.

— Καιρὸς γιὰ φαΐ· ἐμουρμούρισε καὶ τράβηξε μπροστὰ στὴν κουζίνα.

Μέσα στὸ μικρὸ σιδερένιο κουζινάκι ἡ Στέλα μαγείρευε τὸ σκλάδο.

Ὁ καπτὰν Νικολῆς ἀκούμπησε στὴν πόρτα.

— Κοντεύει ; ρώτησε τὴν κόρη του.

— Ἕτοιμο εἶνε, πατέρα· τοῦ εἶπ' ἐκείνη. Ὕστερα ἔπιασε τὸ καζάνι, τὸ κούνησ' ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ καὶ τὸ σερβίρησε στὴν ἁπλάδα.

Ὁ καπτὰν Νικολῆς τότε ἔτρεξε πίσω στὴν πρύμη, κατέβηκε κάτω στὸ καμαρί, ἄναψε τὴ λάμπα, ἔστρωσε τραπέζι καὶ κάθησε. Σὲ λίγο ἔφερε κι' ἡ Στέλα τὸ φαΐ.

— Φώναξε καὶ τὸν Ἀντρίκο· τῆς εἶπ' ὁ πατέρας της σερβίροντας τὸ στιφάδο στὰ πιάτα.

Ὁ Ἀντρέας ἦταν ἐκεῖ μπροστὰ στὴν πλώρη καὶ τάιζε τοὺς γάλους. Ἡ Στέλα ἔτρεξε, τὸν πῆρ' ἀπὸ τὸ χέρι καὶ ὕστερ' ἀπὸ λίγο ἔτρωγαν μὲ μεγάλη ὄρεξι καὶ οἱ τρεῖς.

Ἅμα ἔφαγαν ἡ Στέλα σήκωσε τὸ τραπεζι καὶ φώναξε τὸ Σωτήρη τὸν Κρανιδιώτη νὰ πάρῃ τὰ πιάτα. Ὁ πατέρας της δὲν τὴν ἄφινε νὰ τὰ πλένῃ αὐτὴ γιατὶ τὰ μικρὰ χεράκιά της δὲν ἔπρεπε νὰ τὰ ζεματάῃ ὁ θερμός.

Καὶ ὁ «Ταξιάρχης» πάει... . . . . .

. . . . . .

Ἔξαφνα μιὰ ταραχὴ μεγάλη τὸν ξύπνησε· πατήματα πολλὰ ἄκουγε.

Τί νάναι ;

Μισοσηκώθηκε καὶ πρόσεχε· ἡ ταραχὴ ἦταν δίπλα, πάν' ἀπ' τ' ἀμπάρι.

Πετάχτηκε ἀμέσως κάτω, φόρεσε τὰ παπούτσια του καὶ ἑτοιμάστηκε ν' ἀνέβῃ στὴν κουβέρτα. Μὰ μιὰ λέξι τὸν κάρφωσε στὴ θέσι του· μάρμαρο.

— Φωτιά! ἔλεγε μιὰ φωνή.

— Νὰ ξυπνήσουμε τὸν καπτάνιο· ἔλεγε ἄλλος.

— Ὄχι· φώναξ' ὁ Κωσταντῆς ὁ λοστρόμος. Φωτιά !

Ποῦ ; . . . Στ' ἀμπάρι τάχα... Τὸ πετρέλαιο !

Χάθηκε ὁ ἄμοιρος· συρορά του.

Μ' ἕνα πήδημα βρέθηκε στὴν κουβέρτα· ὅλοι ἦταν μαζεμένοι στ' ἀμπάρι ἀπὸ πάνω.

Σύννεφο ἔβγαινε ὁ καπνός.

— Στὴν τρόμπα γρήγορα παιδιά· φώναξ' ὁ δύστυχος. Ἔλα ρίχτε τὴν σουλήνα στὴ θάλασσα. Ἔλα σάγια.

Καὶ ἀπελπισμένος ἔπεσε μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους ἀπὰ στὴν τρόμπα. Ὁ Κωσταντῆς βαστοῦσε τὴν μάνικα μέσα στ' ἀμπάρι.

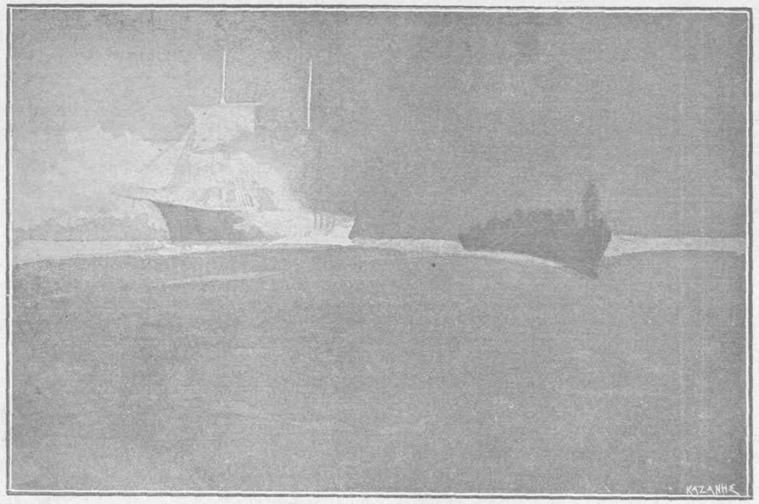

Καὶ λεβάρουν τὸν κάβο ὅλοι μ' αὐτό.

Πῆρε λοιπὸν κι' αὐτὴ τὸ Γερωστάθη νὰ διαβάσῃ. Ὁ Ἀντρέας ἔβγαλε ἀπὸ τὸ ντουλάπι ἕνα μικρὸ ξύλινο μπάρκο ποῦ ἀρμάτωνε κι' ὁ καπτὰν Νικολῆς ἄναψε τὸ τσιγάρο πούχε στριψει ἀπάνω στὴν κουβέρτα.

Σὲ καμμιὰ ὥρα βαθειὰ σιωπὴ βασίλευε κάτω στὴν πρύμη. Ὁ Ἀντρέας εἶχε κοιμηθῆ στὸν καναπὲ μὲ τὸ μπάρκο του στὴν ἀγκαλιά. Τὸν πῆρε λοιπὸν ἡ Στέλα, ἡ ἀδελφοῦλα του, τὸν ἔγδυσε,τὸν ἔβαλε στὸ γιατάκι του καὶ τὸν φίλησε· ὕστερα ἔσβυσε τὴ λάμπα κ' ἔπεσε νὰ κοιμηθῆ κι' αὐτή.

Ἔξω εἶχε νυχτώσει ἐδῶ καὶ κάμποση ὥρα· βαθὺ σκοτάδι εἶχε ἁπλωθῆ. Ἀπὸ πέρα ἡ στερρὰ ἔχυνε τὸ Μαΐστράλι καὶ ἡ θάλασσα μουρμούριζε γλυκὰ γλυκά.

Ὁ καπτάνιος κουκουλωμένος στέκει στὴν πρύμη καὶ τραβᾷ τὸ τσιγάρο του μὲ χίλιους λογισμούς.

Σὲ λίγο ἡ καμπάνα τοῦ καραβιοῦ χτύπησε τέσσερις διπλές· μεσάνυχτα.

Ὁ καπτὰν Νικολῆς χασμουρήθηκε μιὰ καὶ ὕστερα κατέβηκε κάτω. Ἔβγαλε τὸ κασκέτο του, τὴν πατατοῦκα του καὶ τὰ παπούτσια του καὶ ξαπλώθηκε στὸ γιατάκι του.

Σὲ λίγη ὥρα τὸν πῆρ' ὁ ὕπνος.

Ὁ καπνὸς ἔβγκινε τώρα πειὸ πυκνός· κάτω, ἐκεῖ πλῶρα, φλόγες γαλαζοκιτρινες γλύφουν τῆς κάσσες ποὺχουν μέσα τὸ πετρέλαιο.

Τὸ σπίρτο πῆρε πρῶτα φωτιά.

Καὶ δός του ἡ τρόμπα· ἀδιάκοπα πετάει μὲ δύναμι τὸ νερό. Μὰ τοῦ κακοῦ. Νὰ ἅρπαξε καὶ μιὰ κάσσα. Ἡ φλόγες τώρα βγαίνουν ἀπ' τὴ παραπέτο τ' ἀμπαριοῦ κόκκινες σὰν γλῶσσες μυριοκέφαλου δράκου.

Ὁ καπτὰν Νικολῆς ἔχει τραβηχτῆ ἀπ' τὴν τρόμπα καὶ στέκει ἐκεῖ πάρα πέρα. Στὸ πρόσωπό του, μὲ τὴ λάμψι ποῦ τοῦ ρίχνουν ἡ φλόγες, φαίνεται ἡ ἀπελπισία.

— Δὲν κάνει τίποτα τὸ νερό· λέει σιγὰ σιγά. Χειοότερα.

Ὁ Κωσταντῆς ὁ λοστρόμος τὸν ἄκουσε καὶ πῆγε κοντά του.

— Τί νερὰ ἔχει ἐδῶ ; τὸν ρωτᾷ.

Ἐκείνος κατάλαβε γιατί τὸν ρωτησε. Δὲν τοὺς ἔμενε ἄλλο· τὸ πετρέλαιο δὲ σβύνει μὲ τὸ νερό Ν' ἀνοιξουν λοιπὸν τρύπες στὰ βρεχάμενα καὶ νὰ τὸ φουντάρουν. Τοὐλάχιστον νὰ σωσουν τὸ καράβι· ὅ,τι μπορέσουν.

Μὰ ποῦ ; Ὀγδόντα ὀργυιὲς νερὸ ἔχει ἐκεῖ.

Καὶ ἡ φωτιὰ φουντώνει. Ἀπ' τ' ἀμπάρι τώρα ἡ φλόγες πηδοῦν ἀχόρταγες σὰν φείδια καὶ θέλουν νὰ δαγκάσουν, νὰ φάνε.

Ἡ τρόμπα σταμάτησε. Τὰ παιδιὰ ἀποκαμωμένα μὲ τὰ χέρια ἀπὰ στὰ μπράτσα της κυττάζουν ἀπελπισμένα.

Κάτω στ' ἀμπάρι ἀληθινὴ κόλασι. Ἡ κάσσες μιὰ μιὰ σκάζουν καὶ τὸ πετρέλαιο χύνεται καὶ χάνεται στῆς φλόγες.

Ἡ κουβέρτα καίει φοβερά· ὅλοι τραβηοῦνται πάρα πέρα.

Καμμιὰ ἐλπίδα !

— Σιγοῦρα τὴ βάρκα· φωνάζει μὲ σβυσμένη φωνὴ ὁ καπτὰν Νικολῆς.

Καὶ τρέχουν ὅλοι στὴ βάρκα. Τὴ σιγουράρουν στὴ θάλασσα καὶ καθένας τρέχει νὰ σώσῃ ὅ,τι μπορέσει.

Ὁ λοστρόμος μὲ τὸ Χρῆστο τὸ Σκοπελίτη κουβαλοῦν τροφαῖς· γαλέττα, τυρὶ καὶ ἐλῆαιῆς. Τὸ σαλάδο τὸ ἄφησαν. Τί νὰ τὸ κάμουν ; Πῆραν μονάχα τρία βαρελάκια νερό.

Ὅλα εἶν' ἕτοιμα· περιμένουν μόνο τὸν καπτάνιο.

Ἔξαφνα ἕνα τρίξιμο καὶ μιὰ φωνὴ ἀκούστηκε. Ἡ κουβέρτα ἔπεσε καὶ φλόγες μεγάλες πήδησαν καὶ ἄρχισαν νὰ γλύφουν τὸ τουρκέτο, νὰ τὸ ἀγκαλιάζουν διώχνοντα ἡ μιὰ τὴν ἄλλην. Τ' ἀγέρι τῆς σπρώχνει κατὰ τὸν τρίγκο καὶ τὸ πανὶ γεμισμένο τραβιέται καὶ φυλάγεται ἀπ' τῆς φλόγες.

— Καπετάνιο· φωνάζει ὁ λοστρόμος.

Μὰ πουθενὰ δὲ φαίνεται. Τί ἔγεινε ; Ὁ Σκοπελίτης τὸν εἶχε δεῖ ἐκεῖ στὴν κουζίνα.

Καὶ ἡ κουζίνα ἔπεσε μὲ τὴν κουβέρτα.

Ὁ λοστρόμος τὸν φώναξε μιὰ φορὰ ἀκόμα. Μὰ οὔτε φωνὴ οὔτε ἀκρόασι. Πάει.

— Ἐλᾶτε παιδιά, πᾶμε· διαταζει ὁ λοστρόμος. Αὐτός εἶνε τώρα καπτάνιος.

Καὶ ἑτοιμαζουνται νὰ κατεβοῦν στὴ βάρκα.

Ἔξαφνα βλέπουν δίπλα τους μιὰ γουλέττα μὲ μαϊναρισμένα τὰ λατίνια.

Μπᾶ κι' εἶνε κουρσάρικο ;

Καὶ ὁ λοστρόμος ἕτοιμος νὰ κατέβῃ, βάζει τὸ χέρι στὸ ζουνάρι του.

— Ρειά σας ἀδερφια· φωνάζουν ἀπ' τὴ γουλέττα. Κουράγιο· μὴ φοβᾶστε.

— Ρίχτ' ἕναν κάβο· τοὺς λέει τότε ὁ Κωσταντῆς καὶ κατέβηκε στὴ βάρκα. Μπαίνουν ὕστερα κι' οἱ ἄλλοι καὶ λεβάρουν τὸν κάβο ὅλοι μαζύ. Ἀπὸ τὴν κουπαστὴ τοὺς δῶσαν ἕνα χέρι καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγο ἦταν ὅλοι στὴν κουβέρτα τῆς γουλέττας.

Ἔξαφνα ὁ Κωσταντῆς χτύπησε τὰ χέρια του μὲ ἀπελπισία.

— Γιὰ τὸ Θεό· φωνάζει σὰν τρελλός. Τὰ παιδιά! Καὶ τραβᾷ τὰ μαλλιάτου.

Ὁ Στάμος, ὁ γιὸς τοῦ καπτάνιου τῆς γουλέττας, τοῦ καπτὰν Δημήτρη, καταλαβ' ἀμέσως. Πήδησε στὴ βάρκα, ἀβαράρησε δυνατὰ καὶ βρέθηκε στὴ στιγμὴ δίπλα στὸ μπρίκι. Μιὰ λαντζάνα κρεμότανε ἀπ' τὸ παραπέτο, πρύμα. Τὴν ἅρπαξε, ἔδεσε τὴ μπαρούμα τῆς βάρκας καὶ μὲ δύω χεριὲς κεβάλησε τὴν κουπαστή.

Ἀπάνω στὴν κουβέρτα γῆς μαδιάμ. Ἡ φλόγες χορεύουν καὶ πηδοῦν ἕτοιμες νὰ καταπιοῦν ὅ,τι βροῦν μπροστά τους. Τὰ πανιὰ εἶν' ὅλα φαγωμένα καὶ σὲ λίγο τὸ τουρκέτο πέφτει.

Ὁ Στάμος βρέθηκε ἀμέσως στὸ κουβοῦσι τῆς σκάλας, μὰ ἡ φλόγες τὸν σταματοῦν. Κρύβει τότε τὸ πρόσωπό του μὲ τὰ μπράτσα του καὶ πηδᾷ. Ἡ ζέστη καὶ ὁ καπνὸς τὸν πνιγουν μὰ χωρὶς οὔτ' αὐτὸς νὰ ξέρῃ πῶς, χώνεται στὸ καμαρί.

Καὶ σὲ λίγο βρέθηκε στὴ βάρκα.

Ἡ φωτιὰ ἐκεῖ δὲν εἶχε βάλει χέρι. Ἡ φλόγες μονάχα πηδοῦν ἀπ' τὸ μεσοχῶρι τ' ἀμπαριοῦ.

Ἐκεῖ πρύμα, κάτω ἀπὸ τὸ εἰκόνισμα τοῦ ἁγίου, μισόγυμνη ἡ Στέλα, γονατισμένη ἀπὰ στὸν καναπὲ μὲ τὰ μαῦρα μαλλιά της ξέπλεχα στῆς γυμνὲς πλάτες της, κι' ὁ Ἀντρέας, σφιχταγκαλιασμένοι, βουβοὶ καὶ οἱ δυό, παρακαλοῦν τὸν ἅγιο, μὲ τὰ μάτια καρφωμένα στὸ ὠχροκίτρινο πρόσωπό του, ποῦτό φωτίζει ἡ λάμψι τῆς φωτιᾶς.

Κάπου κάπου γυρίζουν τὸ κεφάλι καὶ ρίχνουν μιὰ ματιὰ φοβισμένη στὴ φωτιά· ὁ καπνὸς τοὺς πνίγει.

Ὁ Στάμος στὸ ὡραῖο αὐτὸ κάδρο ἐσταμάτησε· ἡ γυμνὴ παρθενιὰ γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸν κάρφωσε στὸν τόπο του.

Ἡ Στέλα τὸν εἶδε. Μέσ' ἀπὸ τὸ βαρὺ καπνὸ τὸ ὠραῖό του πρόσωπο τῆς φάνηκε σὰν ἀγγελοῦδι. Νόμιζε πῶς ἔφθασ' ἡ τελευταία της στιγμή. Τώρα ἔβλεπε κι' ἄλλα ἀγγελούδια νὰ τὴ φωνάζουν.

Ἄνοιξε τὴν ἀγκαλιά της καὶ

— Ἔρχομαι· φώναξε μὲ σβυσμένη φωνή.

Ἤτανε καιρός· πνιγόταν.

Ἔκλεισε τὰ μάτια καὶ ἔπεσε πάνω στὸν καναπέ.

Ὁ Στάμος τότε ἔτρεξε, τὴν ἀγκάλιασε μὲ τ' ἀριστερὸ πῆρε στ' ἄλλο τὸν Ἀντρέα καὶ ἔκανε νὰ φύγῃ. Ἔξαφνα ἐκεῖ δεξιὰ εἶδ' ἕνα ντουλαπάκι κλειστό. Ἐκεῖ θἄβαζε τὰ λεφτά του ὁ καπτάνιος.

Ἄφησε πάλι τὸν Ἀντρέα, μισόξερο, στὸν καναπέ, πῆγε κοντὰ στὸ ντουλαπάκι καὶ μὲ μιὰ γροθιὰ τῶμπασε μέσα. Ἐκεῖ ἦταν τὰ χαρτιὰ τοῦ καραβιοῦ καὶ πίσω ἀπ' αὐτὰ δύω λινὰ σακκουλάκια γεμάτα χρυσάφι.

Τάχωσε μέσ' στὸν κόρφο του, ἅρπαξε πάλι τὸν Ἀντρέα κι' ἔτρεξε στὴ σκάλα.

Χοντρὲς φλόγες ἔβγαιναν τώρα.

Ἔκλεισε τὰ μάτια του καὶ ρίχτηκε στὴ σκάλα φυλάγοντας ὅσω μποροῦσε τὰ δυὸ ἀδύνατα κορμιὰ ποῦ βαστοῦσε.

Ἅμα βγῆκε στὴν κουβέρτα πρώτη του δουλειὰ ἦταν νὰ κυτταξῃ τὸ κορίτσι. Ὕστερ' ἀκούμπησε τὸν Ἀντρέα καὶ τὴ Στέλα στὴ φινέστρα, ἔβγαλε τὴν πατατοῦκα του καὶ σκέπασε τὸ κορίτσι. Πῆρε πάλι τὸν Ἀντρέα στὴν ἀγκαλιά του, ἔτρεξε στὸ παραπέτο βρῆκε τὴ λατζάνα, τὴν τύλιξε ἕνα δύω βόλτες στὸ δεξί του μπράτσο, καβάλησε τὴν κουπαστὴ καὶ ἀμολύθηκε.

Τὸ σκοινὶ ἄρχισε νὰ γλυστρᾷ ἀπὸ μέσ' ἀπ' τὸ χέρι του.

Ἅμα ἔφθασε κάτω, τράβηξε μὲ τὸ πέδι του τὴ βάρκα κοντά, σκαλτάρισε μέσα, ἄφησ' ἐκεῖ στὴν πρύμη κατ' ἀπ' τὸν πάγκο τὸν Ἀντρέα, ὕστερα πατῶντας στοὺς πάγκους, πῆγε πλῶρα, ἔπιασε τὴ λατζάνα πετάχθηκε πάνω κι' ἔτρεξε κοντὰ στὴ Στέλα.

Τ' ἀγιαζὶ ἄρχισε νὰ τὴ συνεφέρνῃ.

Ὁ Στάμος τὴν ἅρπαξε στὴν ἀγκαλιά του ἔτρεξε πάλι στὸ παραπέτο καὶ σὲ λίγο βρέθηκε στὴ βάρκα.

Ἔλυσε μὲ τὸ ἕνα χέρι τὴ μπαρούμα κι' ἀβαράρησε.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἡ Στέλα ἄνοιγε τὰ μάτια της.

Ἐκείνη γύρισε καὶ τὸν κύτταξε δειλά.

Ἔνοιωθε στὸ στῆθος της τὴ θέρμη ποῦβγαζε τὸ στῆθος τοῦ Στάμου, μιὰ ἀνατριχίλα πέρασε ὅλο της τὸ σῶμα καὶ ἔκρυψε τὸ πρόσωπό της στὸ λαιμό του ἀπὸ κάτω.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγο, ἡ Στέλα κι' ὁ Ἀντρέας ξαπλωμένοι στὸ γιατάκι τοῦ καπτὰν Δημήτρη, ἔκλαιγαν τὸν πατέρα τους.

Ἦταν ὀρφανά.

Δίπλα τους ὁ Κωσταντῆς κι' ὁ Στάμος τοὺς παρηγοροῦσαν.

— Ἐγὼ θὰ γίνω πατέρας σας τώρα· εἶπ' ὁ Κωσταντῆς.

Ἐκείνη μὲ μάτια δακρυσμένα γύρισε καὶ κύτταξε τὸ Στάμο.

Τί ἔλεγε ἐκεῖν' ἡ ματιά;

Ὡς τόσο ἀναπλώρισαν. Τὰ παιδιὰ μανκάρανε τὰ πανιὰ γιατὶ ἔδειχνε πῶς θὲ νὰ βαλῃ ἀγέρα.

Ἐκεῖ πάρα πέρα ὁ

«Ταξιάρχης» τὸ ὡραῖο αὐτὸ Ψαριανὸ μπρίκι, καιγότανε. Τωρα πούμα πλῶρα χόρευαν καὶ στριφογύριζαν, ἡ φλογες, φλόγες μεγάλες κόκκινες.

Σὲ λίγο ἔπεσαν καὶ τὰ δύω ἁλμπουρα, τὸ ἕνα πίσ' ἀπ' τ' ἄλλο, μὲ φοβερὸ κρότο.

Ἡ Στέλα θέλησε νὰ ἰδῇ γιὰ τελευταία φορὰ τὸ καράβι τους. Ἔβαλ' ἕνα φόρεμα ποῦ τῆς ἔδωκε ὁ Στάμος, ποὺχε ἀγοράσῃ γιὰ τῇ Λενιὼ τὴν ἀδερφή του ἀπ' τὴ Σκλονίκη καὶ καθισμένη στὸ πουμπὸ σπιράγιο δὲν ξεκολλοῦσε τὰ μάτια της τὰ βουρκωμένα ἀπὸ δάκρυα ἀπὸ τὸ ἔρμο καράβι ποὺγινε τάφος τοῦ πατέρα της.

Ἴσα μὲ τὰ χαράγματα ποῦ πέρασαν τῆς Τριμποῦκες γιὰ νὰ πιάσουν στὴν Καλαμίτσα, τῶβλεπε νὰ καίγεται.

Τὸ πρωὶ ἡ «Παναγία» φουντάριζε μὲς στὴν Καλαμίτσα.

Ἔξω ὁ καιρὸς ἔγεινε· ποιὸς ξέρει γιὰ πόσες μέρες τοὺς ἔκλεισ' ἐκεῖ μέσα.

Ἀφοῦ πῆραν τῆς πρυμάτσες ἡ Στέλα θέλησε νὰ βγῇ ὄξω μὲ τὸν Ἀντρέα.

Ὁ Στάμος πῆγε κι' αὐτὸς μαζί τους.

Τράβηξαν ἴσα τὴ χαμηλὴ ραχι. Ὁ Ἀντρέας μπροστὰ, πίσω ἡ Στέλα καὶ ὁ Στάμος μὲ τὰ μάτια χαμηλωμένα κι' οἱ δυὼ.

Ἐκείνη ἔχει τὴν καρδιὰ σφιγμένη ἀπ' τὴν ἀπελπισία· τὴν πνίγουν πικρὰ δάκρυα.

Μὰ κᾶτι ἄλλο τὴν στενοχωρεῖ ἀκόμα.

Κᾶτι τι ποῦ δὲν τὸ νοιώθει. Κᾶτι σὰν ὄνειρο, μὰ ὄνειρο χαρωπό, ὄνειρο ποῦ τὸ ὀνειρεύεται καιρὸ τώρα Μέσα της παλεύει ἡ λύπη μὲ τὴ χαρὰ καὶ ἔρχεται ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ λύπη διώχνει ἀπ' τὴν καρδιὰ της τὴ χαρά.

Ἔτσι χωρὶς νὰ μιλοῦν ἔρθκσαν στ' ἀκρογιάλι· ἐκεῖ τὸ μέρος εἶνε ἀπάγκιο.

Ὁ Ἀντρέας ἔτρεξε κάτω στὰ βράχια καὶ ψάχνει γιὰ καβούρια στῆς τρύπες.

Πέρα ἡ θάλασσα λυσσασμένη ἀφρίζει· ἀπάνω ὁ οὐρανὸς εἶνε μαῦρος.

Ἡ Στέλα μὲ τὰ ὑγρὰ μάτια της ἄφωνη κυττάζει μακρυά. Δίπλα της ὁ Στάμος ἄφωνος κι' αὐτός, μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια τὴν κυττάζει.

Ἡ Στέλα μὲ τὰ ὑγρὰ μάτια της ἄφωνη κυττάζει μακρυά. Δίπλα της ὁ Στάμος ἄφωνος κι' αὐτός, μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια τὴν κυττάζει.

Ἔξαφνα ἐκεῖ πάρα πέρα, κάτω στὸ βράχο ἡ Στέλα εἶδε ἕνα σταυρὸ μπηγμένο στὸ χῶμα· εἶνε σταυρὸς ἀπὸ δύω κλαδιὰ ὀξειᾶς.

Ἕνα θαλασσοπούλι κοιμᾶτ' ἐκεῖ κι' ἡ θάλασσα τοῦ γλύφει τὰ πόδια.

Ἡ Στέλα πάει κοντὰ, γονατίζει, ἀγκαλιάζει τὸν ξυλινο σταυρὸ καὶ κολλᾷ τὰ χείλια της στὸ ἁρμυρὸ ξύλο.

Τὰ δάκρυα τὴν πνίγουν.

— Μὴν κλαῖς· τῆς λέει ὁ Στάμος καὶ γονατίζει σιμά της.

Ἐκείνη γύρισε καὶ τὸν κύτταξε δειλὰ δειλὰ μὲ τὰ ὑγρὰ μάτια της. Κᾶτι, κᾶτι ποῦ ἡ ἄγρια καρδιὰ της δὲν τὸ καταλάβαινε, τὴν ἔπνιγε.

Ἔξαφνα ἅρπαξε τὰ χέρια του καὶ ἔκρυψε μέσα τὸ φλογισμένο πρόσωπό της.

— Σήκω· τῆς εἶπε τότ' ἐκεῖνος. Δὲν εἶν' αὐτοῦ ἡ θέσι σου· εἶν' ἐδῶ. Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ τὴν ἔσριξε στὴν καρδιά του ἀπάνω.

Ἐκείνη μὲ σδυσμένη πνοὴ ἔπεσε μέσα στὴν ἀγκαλιά του καὶ μ' ἓν' ἀγνὸ φιλὶ ἄμωσ' ὁ ἕνας στὸν ἄλλον, ἐκεῖ μπροστὰ στὸ μαρτυρικὸ Σύμβολο, αἰώνια ἀγάπη.

* * *

— Ἐσύ 'σαι καπετανόπουλο, εἶπε τοῦ Σταμου ὁ Κωσταντῆς ὅταν τοῦ ζήτησε τὴ Στέλα, μὰ αὐτὴ δὲν ἔχει πενταρα.

Ὁ Στάμος ἔβγαλε τότε ἀπ' τὸν κόρφο του ἕνα χαρτὶ καὶ τὰ δυὼ λινὰ σακκουλάκια ποῦ βρῆκε στὸ ντουλαπάκι τοῦ σχωρεμένου τοῦ καπτὰν Νικολῆ, καὶ τἄδωκε τοῦ Κωνσταντῆ.

— Ἡ Στέλα, τοῦπε, ἔχει αὐτὰ γιὰ προῖκα. Εἶνε ἑκατονγδοεφτὰ ντούπιες ποὺχε ὁ πατέρας της κρύψει. Αὐτὸ τὸ χαρτὶ τὸ λέει. Μὰ ὁ Στάμος δὲν τῆς θέλει καὶ τῆς χαρίζει τοῦ Ἀντρέα. Ὁ Στάμος θὰ κάνῃ λεφτὰ μὲ τὰ χέρια του.

ΔΗΜΟΣ ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ

ΚΟΚΚΟΣ ΣΙΤΟΥ

Μία παραβολὴ τοῦ Λέοντος Τολστόη.

(Ὑποθέτομεν ὅτι οἱ ἀναγνῶσταί μας θὰ ρορήσουν κυριολεκτικῶς τὸν κατωτέρω ὡραῖον μῦθον τοῦ Ρώσσου συγγραφέως, ὅστις δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι περιλαμβάνει εἰς ὀλίγας γραμμὰς μίαν λαϊκὴν σύνοψιν τῶν πολιτικῶν, ἠθικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἰδεῶν τοῦ μεγάλου Τολστόη.)

Μία ὁμὰς παιδίων διεσκέδαζε γύρω ἀπὸ ἕνα λάκκον, ὅταν ἓν ἐξ αὐτῶν εὗρεν ἓν ἀντικείμενον τὸ ὁποῖον ὡμοίαζε μὲ κόκκον σίτου, ἀλλ' ἦτον τόσον μέγα ὥστε ὡμοίαζε μᾶλλον μὲ αὐγόν.

Τὰ παιδία παρετήρησαν μετὰ θαυμασμοῦ τὸ ἄγνωστον δι' αὐτὰ ἀντικείμενον. Τότε διῆλθεν ἀνήρ τις καὶ ἀντὶ ὀλίγων σολδίων ἠγόρασε τὸ παράδοξον ἀντικείμενον. Κατόπιν ὁ αὐτὸς ἀνὴρ μετέβη εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐπώλησε τὸν σῖτον εἰς τὸν Τσάρον, ὡς πολύτιμον σπανιότητα.

Προσεκλήθησαν ὑπὸ τοῦ Τσάρου οἱ σοφοὶ ὅλοι τοῦ Κράτους ὅπως ἀναλύσωσι καὶ κρίνωσιν ἐὰν τὸ σπάνιον ἐκεῖνο ἀντικείμενον ἦτο σῖτος ἢ αὐγόν. Οἱ σοφοὶ ἐκεῖνοι ἐπρομηθεύθησαν τηλεσκόπια, μικροσκόπια καὶ κάθε ἄλλο ἐργαλεῖον παρατηρήσεων, ἀλλὰ πᾶσα ἔρευνα ἔληξεν ἐπὶ ματαίῳ.

Τότε τὸ ἀντικείμενον ἐτέθη πλησίον θύρας τινός, πέριξ τῆς ὁποίας ἐκακάλιζον ὄρνιθες. Αἱ ὄρνιθες τρέξασαι ἐκτύπων αὐτὸ διὰ τοῦ ράμφους εἰς τρόπον ὥστε τοῦ ἔκαμον μίαν ὀπήν. Ἐπομένως ἦτο σῖτος!... Καὶ ἔπειτα τὸ πρᾶγμα εὐκόλως ἐφαίνετο τώρα. Εἶχε μίαν χαραγμὴν εἰς τὸ μέσον. Τότε οἱ σοφοὶ ἀνεκοίνωσαν ὅτι ἦτο κόκκος σίτου. Ὁ Τσάρος κατελήφθη ἀπὸ ἀληθῆ θαυμασμὸν καὶ διέταξε τοὺς σοφοὺς νὰ ἀνερευνήσωσι πῶς ὁ κόκκος ἐκεῖνος ἦτο τόσον μέγας καὶ διατί δὲν ὑπάρχουσι σήμερον πλέον τοιοῦτοι. Οἱ σοφοὶ συνεβουλεύθησαν τὰ βιβλία των, τὰς περγαμηνὰς καὶ χειρόγραφά των· ἀλλὰ πάντα ἐπὶ ματαίῳ.

— Μεγαλειότατε, εἶπον οὗτοι εἰς τὸν Τσάρον, μόνον οἱ χωρικοὶ δύνανται νὰ σὲ διαφωτίσωσι περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου· ἴσως αὐτοὶ νὰ ἤκουσαν ἀπὸ τοὺς γέροντας περὶ τούτου.

Τότε ὡδηγήθη πρὸς τὸν Τσάρον χωρικὸς γηραλέος, χωρὶς δόντια, μὲ γενειάδα κάτασπρη καὶ στηριζόμενος εἰς δύο δεκανίκια. Οὗτος ἔλαβεν εἰς τὰς χεῖράς του τὸν κόκκον, τὸν ἔψαυσε, τὸν ἐστάθμισεν εἰς τὰς χεῖρας του:

— Τί λέγεις καὶ σὺ περὶ τοῦ κόκκου τούτου, καλὲ γέρο; Τὸν ἠρώτησεν ὁ Τσάρος. Εἶδες ποτὲ ὅμοιον μ' αὐτόν; Εἰς τί χρησιμεύει; Εἶδες ὅμοιον ποτὲ σπείρων ἢ θερίζων;

Ὁ γέρων, ὅστις ἦτο σχεδὸν κωφός, δὲν ἠννόησε σχεδὸν καθόλου τοὺς λόγους τοῦ Τσάρου καὶ προσέθηκε:

— Ποτὲ δὲν ἀγόρασα στάρι ὅμοιο μ' αὐτό, οὔτε εἶδα νὰ σπέρνουν. Τὸ στάρι ποῦ πάντοτε ἀγόραζα ἦταν πολὺ μικρό. Ὁ πατέρας μου μπορεῖ νὰ σοῦ δώσῃ ἐξηγήσεις.

Ὁ Τσάρος ἐκάλεσε τὸν πατέρα τοῦ γεροντος ἐκείνου. Οὗτος ἦλθε στηριζόμενος ἐπὶ ράβδου μόνον, ἔστεκεν ἀκόμη πολὺ καλὰ καὶ τὸ γένειόν του ἦτο ψαρόν. Ὁ Αὐτοκράτωρ τοῦ ἔδειξε τὸν κόκκον καὶ ἐνῷ ἐκεῖνος τὸ παρετήρει καλῶς:

— Πές μου εἰς τί χρησιμεύει ὁ κόκκος οὗτος, καλὲ γέρο; — τὸν ἠρώτησεν ὁ Μοναρχης. — Εἶδες ποτὲ νὰ σπείρουν ὅμοιον; Μήπως εἶδες ἄλλον νὰ σπείρῃ ἀπ' αὐτό;

— Ὅταν ἤμην νέος δὲν εἴχομεν ἄλλο στάρι παρ' αὐτό — ἀπεκρίθη ὁ γέρων. — Αὐτὸ ἦτο ἡ καθημερινὴ τροφή μας.

— Τὸ ἀγοράζατε ἢ τὸ ἐσπείρατε; — ἠρώτησεν ὁ Τσάρος.

— Αἴ! ἄλλη φορὰ—προσέθηκεν ὁ γέρων μειδιῶν εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς νεότητός του — δὲν ἔκαμναν τὴν ἁμαρτία ν' ἀγοράζουν ἢ νὰ πωλοῦν τὸ στάρι! Δὲν εἶχε φανῇ ἀκόμη τὸ χρυσάρι καὶ ὅλοι εἴχαμε ὅσο ψωμὶ μᾶς ἐχρειάζετο.

— Καὶ ποῦ ἦτο τὸ χωράφι σου, καλὲ γέροντα, καὶ ποῦ ἔβγαινε αὐτὸ τὸ στάρι!

— Τὸ χωράφι μου, Αὐτοκράτωρ, ἦτο ἡ γῆ ποῦ ὁ Θεὸς ἔδωκε σ' ὅλους νὰ καλλιεργοῦμεν. Τότε ἡ γῆ δὲν ἀνῆκεν εἰς κανένα, ἦ τ ο κ τ ῆ μ α ὅ λ ω ν, ὁ καθένας εἰργαζετο ὅσον τοῦ ἐχρειάζετο ὅπως ζήσῃ, καὶ χωράφι μου ἦτο τὸ μέρος ποῦ ἐδούλευα ἐγώ. Κανεὶς δὲν ἔλεγε τότε «τὸ δικό μου, τὸ δικό σου, τὸ κτῆμά μου, τὸ κτῆμα τοῦ δεῖνα». Ἐμαζεύαμε τὸν καρπὸν τῶν κόπων μας καὶ εἴμεθα ὅλοι εὐχαριστημένοι.

— Πές μου ἀκόμη, καλέ μου γέροντα, διατὶ τὸ στάρι σήμερον εἶνε τόσον μικρὸν, καὶ διατὶ τόσον μέγα εἰς τὴν ἐποχήν σας; Πές μου ἀκόμη διατὶ ὁ ἔγγονός σου περιπατεῖ μὲ δύο δεκανίκια, ὁ υἱός σου μὲ μίαν ράβδον καὶ ἐσὺ εἶσαι ἀκόμη ζωηρὸς καὶ ἀκμαῖος; Ἔπρεπε νὰ εἶσαι πλέον καταβεβλημένος καὶ ἀπὸ τοὺς τρεῖς, καὶ ὅμως εἶσαι ὁ μᾶλλον ἀκμαῖος. Τὸ βλέμμα σου εἶνε ζωηρὸν, ἔχεις ὅλα σου τὰ δόντια καὶ ἡ φωνή σου ζωηρά. Γιατὶ στέκεις τόσον καλὰ, ἀγαθὲ γέροντα; Γνωρίζεις τάχα;

— Ναὶ, γνωρίζω, Αὐτοκράτωρ. Σήμερον οἱ ἄνθρωποι κατανάλισκονται ἐπιζητοῦντες πάντοτε περισσότερον ἀπὸ ὅ,τι ἔχουσιν, εἶνε ζηλότυποι καὶ μισοῦσιν ἀλλήλους. Ἐγὼ ἔζησα μὲ τὸν φόβον καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, καὶ δὲν ἐζήτησα ποτὲ παρὰ ὅ,τι ἤρκει πρὸς τὸ ζῆν καὶ ποτὲ δὲν μοῦ ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν νὰ ἐπιθυμήσω τὸ πρᾶγμα τοῦ πλησίον μου.

(Μετάφρασις)

ΚΩΣΤΑΣ Ν. ΚΑΙΡΟΦΥΛΑΣ

ΕΓΚΡΑΤΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΘΥΣΟΙ

Ἀπεβίωσεν ἐσχάτως εἰς τὴν Ἀγγλίαν μία γραῖα μέθυσος, ἡ Ἰωάννα Καίηκμπρεδ, ἥτις εἶχεν εἰς τὴν ράχιν της 505 καταδίκας διὰ μέθην.

Ὁ θάνατός της καὶ ἡ κηδεία της ἀπετέλεσαν γεγονὸς μέγα εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἀγγλίας καὶ ζήτημα μέγα προεκλήθη εἰς τὰς ἀγγλικὰς ἐφημερίδας.

Πρόκειται νὰ ἐξακριβωθῇ ἂν ἡ Ἰωάννα Καίηκμπρὲδ, ἥτις ἀπὸ δεκαοκτὼ περίπου μηνῶν ἦτο κλεισμένη εἰς ἓν ἄσυλον, ὅπου δὲν τῆς ἐπετρέπετο νὰ πιῇ κανὲν οἰνοπνευματῶδες ποτόν, ἀπέθανεν ἀπὸ μέθην ἢ ἀπὸ ἐγκράτειαν.

Αἱ γνῶμαι διῃρέθησαν. Οἱ ῥητόρες, οἱ γλυκοφάγοι, οἱ πρεσβεύοντες τὰ τῆς ἀποχῆς ἀπὸ κάθε οἰνοπνευματῶδες ποτὸν διακηρύττουν ὅτι ἡ Ἰωάννα ἦτο πλασμένη διὰ νὰ ὑπερβῇ τὸ ἑκατοστὸν ἔτος καὶ ὅτι τὸ οἰνόπνευμα ἐπέφερε τὸν... πρόωρον θάνατόν της.

Οἱ ἀντίθετοι πάλιν ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ Ἰωάννα ἦτο κάλλιστα εἰς τὴν ὑγείαν της ἐφ' ὅσον εἶχε τὴν ἐλευθερίαν νὰ πίνῃ καὶ νὰ μεθῇ κατὰ βούλησιν καὶ ὅτι ὁ πρόωρος θάνατός της ὀφείλεται εἰς τὴν διαιταν τῆς ἐγκρατείας, ἥτις τῇ ἐπεβλήθη κατὰ τὰ τελευταῖα δύο ἔτη τῆς ζωῆς της.

— Τὸ οὐίσκυ, λέγουν, τὴν συνετήρει εὔρωστον, εὔθυμον καὶ ὑγιεστάτην· τὸ γερὸ καὶ τὸ τσαὶ γρήγορα κατέστρεψαν τὴν ρωμαλέαν κρᾶσίν της. Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποῦ ἀπεφάσισαν οἱ γιατροὶ νὰ τὴν κλείσουν εἰς τὸ νοσοκομεῖον ἡ πτωχὴ Ἰωάννα κατελήφθη ἀπὸ μαρασμὸν καὶ ἐπὶ τέλους ἀπέθανεν!

Ἄλλοι μάλιστα, περισσότερον παρᾶξενοι, γράφουν ἄρθρα καὶ διατείνονται ὅτι ἡ Ἰωάννα ὑπῆρξε τὸ θῦμα παρανόμου προσβολῆς τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας, διότι οἱ δῆθεν φιλάνθρωποι τὴν ἠμπόδισαν ἀπὸ τὴν ἐξάσκησιν τοῦ δικαιώματος ποῦ εἶχε· νὰ μεθῇ δηλαδὴ ὅσον θέλει.

Ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ μία τρίτη λύσις τοῦ ζητήματος, τὴν ὁποίαν κάμνουν πῶς δὲν βλέπουν οἱ ἐρίζοντες Ἄγγλοι.

Ἡ Ἰωάννα ἦτο ἑβδομῆντα ἐτῶν καὶ ἑβδομῆντα χρόνια εἶνε ἀρκετὰ σεβασμία ἡλικία, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων πεθαίνουν ἀπὸ γηρατεῖα, ἀπὸ γεροντικὸν μαρασμόν. Δὲν εἶνε λοιπὸν ἀπίθανον ν' ἀπέθανε καὶ αὐτὴ ἡ πολύκροτος μεθύστρα ἁπλῶς καὶ μόνον ἀπὸ γηρατεῖα.

* * *

Καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο τῆς γηραιᾶς μεθύστρας ἔχει κάποιαν ἀναλογίαν μὲ τὴν περίφημον βλακείαν ποῦ λέγουν οἱ Ἄγγλοι ὅτι εἶπε κάποτε ἕνας δικαστής των.

Τοῦ παρουσίασαν ἕνα πρωὶ ἕνα γέροντα ἀλήτην ὁ ὁποῖος εἶχε καταδικασθῇ 60 τοὐλάχιστον φορὰς διὰ μέθην καὶ διὰ παρεκτροπὰς συνεπείᾳ τῆς μέθης.

— Πόσον ἐτῶν εἶσαι; τὸν ἠρώτησεν ὁ δικαστής.

— Ἑξῆντα τριῶν, ἐξοχώτατε!

— Ἑξῆντα τριῶν, αἴ; Ἂν ἤσουν ἐγκρατὴς καὶ δὲν ἔπινες τόσα σπίρτα, θὰ ἤσουν τώρα ἐννενήκοντα τοὐλάχιστον!

ΕΝΑ ΤΕΡΑΤΩΔΕΣ ΧΡΙΣΤΟΨΩΜΟ

Οἱ Ἄγγλοι θεωροῦνται καὶ εἶνε πραγματικῶς ὁ λαιμαργότερος καὶ ὁ μᾶλλον ἀγαπῶν τὰ λιχνεύματα λαὸς τοῦ κόσμου. Δὲν ἀρκοῦνται μόνον εἰς τὴν ψητὴν γήναν καὶ εἰς τὴν πατροπαράδοτον πουδίγκαν διὰ νὰ γιορτάσουν τὰ Χριστούγεννα, ἀλλὰ εἰς τὰς περισσοτέρας οἰκογενείας, καὶ εἰς τὰς ἀποχωρτάρας ἀκόμη, κατασκευοῦζον πολλὰς ἡμέρας πρὸ τῶν Χριστουγέννων ἕνα Χριστόψωμο ἢ μᾶλλον ἕνα Χριστουγεννιατικο κ α ί κ η κ, τὸ ὁποῖον σερβίρουν γενικῶς κατὰ τὸ τέλος τοῦ Χριστουγεννιάτικου δείπνου, διότι ἡ πουδίγκα θεωρεῖται μᾶλλον ὡς ἰδιαίτερον γλυκὸν φαγητόν.

Ἐφέτος ἕνας ζαχαροπλάστης τοῦ Νὸρθ Ἔν Ρόαδ εἰς τὸ Φοὔλχαμ, ἐξέθηκεν εἰς τὴν βιτρίναν του ἕνα κολοσσαῖον κ α ί κ η κ, κατασκευασθὲν ἐπίτηδες διὰ τὰ Χριστούγεννα, τὸ ὁποῖον φαίνεται ὅτι ἔχει τὸ ρεκὸρ εἰς τὰ χρονικὰ τῆς ζαχαροπλαστικῆς.

Ἰδοὺ ἡ περιγραφή:

Παρίσταινε, πρὶν φαγωθῇ ἐννοεῖται, ἕνα φρούριον ὀκτὼ μέτρων περιφερείας καὶ ὕψους τριῶν καὶ ἡμίσεως μέτρων. Τὸ βάρος του ὑπερέβαινε τοὺς δύο τόννους. Ἐχρειάσθησαν ὀκτὼ ἡμέραι διὰ νὰ κατασκευσθῇ.

Καὶ δὶὰ νὰ κατασκευασθῇ ἐξωδεύθησαν 600 λίτραι ἀλεῦρι, 400 λίτραι βούτυρον ἀγνὸν, 500 λίτραι ζάχαρις, 900 λίτραι σταφίδες Κορινθιακὰς, 450 λίτραι σιρόπια, 300 λίτραι πορτοκάλλια ζαχαρόπηκτα, 200 λίτραι ἀμύγδαλα καὶ 418 δωδεκάδες αὐγά!

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΤΑΛΙΚΗΝ ΠΟΙΗΣΙΝ

ΟΛΙΓΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΤΗΣ ΑΔΑΣ ΝΕΓΡΙ

(Ὁ κ. Κ. Καιροφύλας, Ζακύνθιος, μύστης τῆς ἰταλικῆς φιλολογίας, εἶχε τὴν καλωσυνὴν νὰ μᾶς ἀποστείλῃ μεταφρασθέντα ὑπ' αὐτοῦ τὰ κάτωθι τρία ὡραιότατα ποιήματα τῆς διαπρεποῦς Ἰταλίδος ποιητρίας Ἄδας Νέγρι, τῆς μεγαλειτέρας ἐξ ὅλων τῶν συγχρόνων ποιητῶν τῆς Ἰταλίας. Τὰ δημοσιεύομεν εὐχαριστῶς καὶ ἔχομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι πολὺ εὐχαρίστως θὰ διαβασθοῦν καὶ ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας μας).

1) Παιδιὰ καὶ Λούλουδα.

Ὅταν μέσα στ' ἀστέρια τὰ φτερά της
ἁπλώνει ἡ νύχτα ὁλοῦθε ἀπαλὴ
ἀκοῦς μέσ' τὸν αἰθέρα νὰ γυρίζῃ
παιδιάστικη παράκλησι δειλή.

Μέσ' τὰ μικρὰ κεφάλια ποῦ ἡσυχάζουν
στὸ καθαρὸ προσκέφαλο γυρτὰ
περνοῦν μέσ' τῆς νυχτὸς τὰ μαῦρα σκότη
σὰν ὄνειρο τὰ χάδια φτερωτά.

Στὴ γῆ χάμου γυρμένα μέσ' τὸν ὕπνο
τὰ ρόδα ὀνειρεύονται γλυκὰ
δροσιὰ ἐρωτοπότιστη καὶ γάμους
μὲ πεταλούδα μὲ φτερὰ χρυσᾶ,

ἐνῷ μέσ' τῆς ἰτιᾶς παίζει τὰ φύλλα
μιὰ παιγνιδιάρα ἀχτίδα φεγγαριοῦ
κι' ὁ πέπλος ὁ ἀσημένιος τρεμοσβένει
στὰ βάθη τὰ κρυφὰ τοῦ Ὠκεανοῦ.

Καὶ λάμπουν μέσ' τοῦ Ἔρωτα τὸν πόνο
δειλὰ τ' ἀστέρια μαζωμενα,
ἐνῷ ἀνασταναγμὸ θεῖο σηκώνουν
παιδιὰ καὶ λούλουδα ἑνωμένα.

2) Νεκρὸ φιλὶ

Μέσα στὰ χόρτα μίαν αὐγὴ εἶχε μονάχο ἀνθίσῃ
ἕνα γιουλάκι πρόσκαιρο, μικρό·
ἦταν τἀγέρι ὁλόψυχρο... καὶ πρὶν ἀκόμη ζήσῃ
ἔπεσε ἐκεῖ νεκρό.

Στὰ χείλη μου γιὰ μιὰ βραδειὰ εἶχε γιὰ σένα ἀνθίσῃ
ἕνα φιλὶ βγαλμένο ἀπ' τὴν ψυχή.
τὴν κεφαλή σου ἐγύρισες... καὶ πρὶν ἀκόμη ζήσῃ
ἐσβύσθη τὸ φιλί.

3) Χήρα

Δύστυχη χήρα ποῦ ἀποκάτου στέκεις
στὴν καπνισμένη στέγη τοῦ σπιτιοῦ σου
καὶ πάντα ράφτεις κι' ἡσυχιὰ δὲν ἔχεις
κοντὰ στὴν κλίνη τοῦ ἄρρωστου παιδιοῦ σου,

ποῦ φανερώνεις τὸν κρυφὸ σου πόνο
μέσ' τ' ἀχνισμένο πρόσωπό σου ἀκόμα
κι' ἔχεις τόση τιμὴ καὶ δυστυχία
ποθῶ νὰ σὲ φιλήσω μέσ' τὸ στόμα.

Στὴν ἄκρη τοῦ παραθυριοῦ σου ἀνθίζει
γεράνια ὁλοκόκκινη μὲ χάρι...
Ἡ μοῖρα σ' ἐβασάνισε καὶ ὅμως
ἐνῷ ἔκλαψες πολὺ ἐλπίζεις πάλι.

Τὴν ἀρετὴ ποῦ συγχωρεῖ, ἀπὸ σένα
ζητῶ νὰ μάθω μὲ γυρτὸ κεφάλι,
σὺ ποῦ τὰ μίση τ' ἄσπονδα δὲν ξέρεις
εὐλογησέ με, ὦ ἀθάνατη, ὦ μεγάλη.

Πόσο γλυκὰ τὴ μάνα μου ἐθυμήθη
καὶ ποτὲ μέσ' τὰ φύλλα τῆς καρδίας
τόσο βαθειὰ δὲν χώρεσε τὸ θεῖο
τὸ τόσο μεγαλεῖο τῆς δυστυχίας.

(Ζάκυνθος) (Κατὰ μετάφρασιν ΚΩΣΤΑ Ν. ΚΑΙΡΟΦΥΛΑ)

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Ἐν τῶν ἀρχαιοτέρων ἔργων τῆς φαντασίας εἶνε πιθανῶς τὸ χειρόγραφον μυθιστόρημα, τὸ τιτλοφορούμενον «Ἡ ἱστορία τῶν δύο ἀδελφῶν» καὶ σωζόμενον εἰς τὸ Βρεττανικὸν Μουσεῖον. Εἶνε γραμμένον ἐπὶ ἐννενήκοντα φύλλων παπύρου μὲ ὡραίαν ἱερογλυφικὴν γραφὴν καὶ συνετέθη πρὸ 3,200 ἐτῶν παρ' ἑνὸς συγγραφέως ἐκ Θηβῶν τῆς Αἰγύπτου, καλουμένου Ἐννάνα.

Ἦτο δὲ οὗτος βιβλιοφύλαξ εἰς τὸ παλάτι τοῦ βασιλέως Μεριεμπτᾶ, τοῦ ὑποτιθεμένου Φαραὼ τῆς Ἐξόδου τῶν Ἰουδαίων. Φαίνεται ὅτι ἡ ἱστορία αὐτὴ ἐγράφη κατὰ διαταγὴν τοῦ θησαυοφύλακος τοῦ διαδόχου Σετὶ—Μεριεμπτᾶ, ὅστις ἐβασίλευσε κατόπιν ὑπὸ τὸ ὄνομα Σετὶ Β'.

Ὁ πολύτιμος οὗτος πάπυρος ἠγοράσθη εἰς Ἰταλίαν, εἶνε δὲ γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς κ. Ὀρμπίνεύ, ἥτις τὸν ἐπώλησεν εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Μουσείου.

Τύποις Σ. ΚΟΥΣΟΥΛΙΝΟΥ

ΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΜΑΣ

Ἡ Ἀθηναϊκή.

Εἰς τὸ Χριστουγεννιάτικον φύλλον μας ἠρωτήσαμεν:

«Πῶς δύναται κανεὶς ἐν καιρῷ νυκτὸς νὰ μεταβάλῃ τὰ λευκὰ ἀντικείμενα καὶ τὰς ὄψεις τῶν ἀνθρώπων εἰς πρασινοκιτρίνους;»

Ἡ λύσις εἶνε:

«Ἐπὶ εὐρυχώρου ἀβαθοῦς δοχείου θέτομεν μικρὰν ποσότητα οἰνοπνεύματος καὶ ὀλίγον μαγειρικὸν ἅλας. Ἀναταράσσομεν τὸ μῖγμα καὶ τὸ ἀνάπτομεν εἰς σκοτεινὸν δωμάτιον, λαμβάνοντες τὴν φροντίδα ν' ἀνακατώνωμεν μὲ ἕνα μικρὸν ξύλον τὸ φλεγόμενον οἰνόπνευμα. Ὅλα τὰ λευκὰ ἀντικείμενα καὶ τὰ πρόσωπα τῶν παριστανομένων, φωτιζόμενα ἐκ τῆς φλογὸς τοῦ οἰνοπνεύματος, μεταβάλλονται εἰς πρασινοκίτρινα».

Λύσεις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἐπιτυχεῖς ἀπέστειλαν οἱ κ. κ. Στυλ. Β. Καισαρίδης, Ἀρσακειάς, Μαρία Παπαθεοδώρου, Ἐλπινίκη, Πέτρος Ν. Κοκονδίνης, Μαχαραγιᾶς Κορκοράν, Κομφούκιος, Le Juif Errant, Ἀναγνώστης, Αὔρα τῆς Θαλάσσης, Παρίσης κ.λ.π.

Τὸ βραβεῖον ἕνα ἐφετεινὸν «Ἡμερολόγιον τοῦ Σκόκου», λαμβάνει διὰ κλήρου ὁ Μαχαραγιᾶς Κορκοράν.

* * *

Εἰς τοὺς ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ ἀναγνώστας μας θέτομεν σήμερον πρὸς λύσιν τὸ ἑξῆς εὔμορφον παίγνιον:

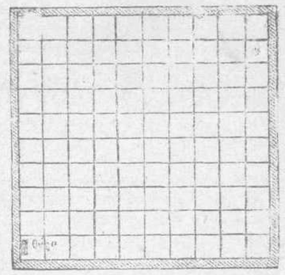

Ἕκαστον τῶν ἑκατὸν τετραγώνων τοῦ ἀνω σχήματος παριστᾷ τὸ κελλὶ ἑνὸς φυλακισμένου.

Κάθε κελλὶ συγκοινωνεῖ μὲ τὸ παρακείμενόν του διά τινος θύρας.

Εἰς τὸ κελλὶ, ὅπερ σημειοῦται δι' ἑνὸς ἀστερίσκου, ὑπάρχει εἷς φυλακισμένος.

Τοῦ ὑπεσχέθησαν τὴν ἐλευθερίαν του, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως νὰ φθάσῃ εἰς τὴν θύραν τῆς φυλακῆς διερχόμενος ἐξ ὅλων τῶν κελλίων, χωρὶς νὰ ξαναπεράσῃ ἀπὸ κανὲν ἐξ ὅσων διῆλθε.

Τί δόμον θ' ἀκολουθήσῃ διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν θύραν τῆς φυλακῆς;

Ὡς βραβεῖον θὰ δοθῇ ὁ «Κύριος Πρόεδρος» τοῦ Βώκου.

Ἡ Ἐπαρχιακή

Ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας δὲν ἠδυνήθη κανεὶς νὰ μᾶς στείλῃ ἐπιτυχῆ λύσιν εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ προπαρελθόντος φύλλου μας.

Ὑποβάλλομεν ὅθεν νέαν:

«Ποῖαι εἶνε αἱ μηχαναὶ καὶ τὰ μηχανήματα τῶν ὁποίων ἡ ἐφεύρεσις ὑπῆρξεν εὐεργετικὴ διὰ τὴν ἀνθρωπότητα;»

Αἱ λύσεις γίνονται δεκταὶ μέχρι 10 ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ παρόντος φύλλου.

Βραβεῖον θὰ δοθῇ εἰς τόμος τοῦ «Νέου Πνεύματος».

* * *

ΜΙΚΡΑ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ.— κ. Π. Τάνκαν. Ὑποδηματοποιόν. Καλάμας. — Δυστυχῶς ἐστείλατε λύσιν τῆς ἀθηναϊκῆς ἐρωτήσεως, ἥτις δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψει.

* * *

Ἡ παραμονὴ τοῦ νέου ἔτους ἐν Ἀθήναις. — Εἰς τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ